

COMUNICAT DE PRESĂ

Solicitare de responsabilizare a tuturor actorilor politici și a societății civile în lupta împotriva traficului de persoane

București, 20 iunie 2023

Consortiul de organizații ce derulează proiectul „Semnalăm Traficul, Oprim Pericolul – AntiTrafic” (STOP - AT) apreciază evaluarea anuală făcută de Departamentul de Stat al SUA privind progresul sau regresul României în lupta împotriva traficului de persoane, recomandările făcute și monitorizarea anuală a implementării acestor recomandări.

Subliniem, cu deplină responsabilitate, faptul că **România nu va avea niciodată capacitatea să își schimbe statutul de țară de origine a celui mai mare număr de victime ale traficului de persoane identificate în UE dacă nu va exista o voință politică reală de îmbunătățire a politicilor publice și de combatere a fenomenului**, în special prin sprijinirea cu resursele umane, financiare, materiale și tehnologice necesare DIICOT și DCCO în îndeplinirea cu eficacitate a competențelor ce le revin. De asemenea, lupta împotriva criminalității organizate transfrontaliere se poate realiza doar printr-o cooperare efectivă și un schimb de informații permanent la nivelul actorilor implicați în Grupul de lucru inter-instituțional creat în cadrul Strategiei Naționale împotriva Criminalității Organizate 2021-2024.

Proiect derulat de:

Conexiunile dintre clasa politică și criminalitatea organizată este absolut necesar să înceteze. Conform mențiunilor adesea primite din rândul profesioniștilor „*politicul trebuie să iasă din crimă organizată ca să ne putem face treaba, altfel muncim de proști*” – a fost remarca plină de frustrare a unui profesionist implicat în investigarea unor grupări transnaționale de criminalitate organizată. Această remarcă reprezintă de altfel punctul de vedere al multor reprezentanți de instituții care au atribuții în lupta împotriva criminalității organizate sau protecția victimelor, reprezentanți cu care ONG-urile din prezentul consorțiu au intrat în contact.

Conform [Raportului Departamentului de Stat al SUA](#), Guvernul României nu îndeplinește standardele minime pentru eliminarea traficului de persoane, însă depune eforturi semnificative în acest sens. Menționăm că eforturile Guvernului României **nu sunt eficiente**. Raportul subliniază că a fost adoptat un nou Mecanism Național de Identificare și Referire a Victimelor, însă nu se menționează că acesta se axează pe protecția adulților deși peste 50% dintre victimele de origine română identificate anual sunt minori. [Rețeaua de ONG-uri împotriva Traficului de Persoane](#) (Ro-TIP) a solicitat în repetate rânduri Guvernului României elaborarea unui MNIRV centrat pe copil și coordonat de ANPDCA, datorită nevoilor reale și specifice ale României în acest domeniu. În plus, România nu are servicii și asistență specializată pentru sprijinirea victimelor minore care, într-un procentaj de peste 75% sunt exploatare sexual de la o vârstă medie de 14 ani. În România există un [singur adăpost](#) cu servicii specializate pentru minori victime ale traficului de persoane, cu o capacitate de 10 locuri, în condițiile în care anual sunt exploatați minimum 250 de copii care au nevoie de asistență specializată.

În contextul crizei refugiaților ucraineni, România a luat, de asemenea, unele măsuri care au vulnerabilizat această populație în fața traficului de persoane, precum închiderea centrelor publice de refugiați, în iunie 2022, într-un timp foarte scurt, fără anunțarea

Proiect derulat de:

acestei măsuri în timp util și fără verificarea celor care au preluat și găzduit refugiații proveniți din aceste centre. De asemenea, informarea refugiaților cu privire la riscurile traficului de persoane s-a făcut foarte târziu și sporadic.

Raportul SUA menționează provocările apărute ca urmare a declarării neconstituționale a întreruperii termenului de prescripție a răspunderii penale prevăzută de art.155 din Codul penal. S-a reținut că un număr de aproximativ [600 de dosare](#) ar putea fi închise. Menționăm că, în materie de trafic de minori, Decizia Curții Constituționale a României nr. 358/2022 poate influența cursul unui dosar cu 2-3 ani. Considerăm că cea mai mare problemă creată în această materie a fost promulgarea de către Președintele României, în data de 2 noiembrie 2020, a unor modificări ale Codului penal prin care termenul de prescripție a răspunderii penale în situația traficului de minori și a pornografiei infantile a scăzut în multe cauze cu peste 10 ani.

Deși Ro-TIP, împreună cu alți actori - [108 ONG-uri](#), au solicitat Președintelui României să nu promulge o lege de modificare a Codului penal care reprezintă o lege mai favorabilă pentru traficanții de minori, acesta, la solicitarea altor ONG-uri (eLiberare și Platforma PROTECT) a promulgat legea prin care termenul de prescripție a răspunderii penale în cauze de trafic de minori și pornografie infantilă a fost redus foarte mult, în unele cauze chiar cu 17 ani.

Reprezentanții ECLER au încercat să oprească acest demers prin comunicări bilaterale și postări publice pe paginile de Facebook ale inițiatorilor și susținătorilor, explicând potențialele efecte de eliberare a unui număr mare de traficanți de minori, dar ONG-urile menționate mai sus au militat în continuare pentru promulgarea legii. Pe 2 noiembrie 2020, 108 ONG-uri criticau public Președintele pentru promulgarea acestei legi, în timp ce Platforma PROTECT a publicat pe situl web oficial (www.traficdepersoane.ro, scrisoare

Proiect derulat de:

care nu se mai găsește pe site la acest moment) o scrisoare de mulțumire adresată Președintelui României pentru că legea fusese promulgată de acesta.

Prin modificarea legislativă s-au eliminat din textul art.154(4) Cod penal infracțiunile de trafic și exploatare a persoanelor vulnerabile și pornografie infantilă.

Textul art.154(4) Cod Penal, înainte de modificare:

*„(4) În cazul infracțiunilor contra libertății și integrității sexuale, **al celor de trafic și exploatare a persoanelor vulnerabile, precum și al infracțiunii de pornografie infantilă**, săvârșite față de un minor, termenul de prescripție începe să curgă de la data la care acesta a devenit major. Dacă minorul a decedat înainte de împlinirea majoratului, termenul de prescripție începe să curgă de la data decesului.”*

Textul art.154(4) Cod Penal, **după modificare** prin Legea nr. 217/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, precum și pentru modificarea art. 223 alin. (2) din Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală (**2 noiembrie 2020**):

"(4) Cu excepția infracțiunilor prevăzute la art. 218 și 220, în cazul infracțiunilor contra libertății și integrității sexuale, săvârșite față de un minor, termenul de prescripție începe să curgă de la data la care acesta a devenit major. Dacă minorul a decedat înainte de împlinirea majoratului, termenul de prescripție începe să curgă de la data decesului."

Discuțiile din spațiul public, subsecvente promulgării legii din 2 noiembrie 2020, au atras până la urmă atenția asupra consecințelor grave pe care această lege le va produce și, la nici o lună distanță, Codul Penal a fost modificat înapoi, în forma pe care o avea înainte de amendarea art.154(4) prin legea promulgată de Președintele României pe 2 noiembrie 2020.

Proiect derulat de:

Textul actual al art.154(4) Cod Penal, modificat prin Legea nr. 274/2020 pentru modificarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal (din 29 noiembrie 2020):

*„(4) Cu excepția infracțiunilor prevăzute la art. 218 și 220, în cazul infracțiunilor contra libertății și integrității sexuale, **al celor de trafic și exploatare a persoanelor vulnerabile, precum și al infracțiunii de pornografie infantilă**, săvârșite față de un minor, termenul de prescripție începe să curgă de la data la care acesta a devenit major. Dacă minorul a decedat înainte de împlinirea majoratului, termenul de prescripție începe să curgă de la data decesului.”*

Din păcate, promovarea diverselor interese sau lipsa de cunoștințe juridice a făcut ca o lege mai favorabilă infractorilor să fie în vigoare și să se aplice tuturor faptelor comise înainte de readucerea art.154(4) la forma sa inițială (29 noiembrie 2020). Acest fapt aduce un imens deserviciu justiției și un avantaj important infractorilor, conducând la eliberarea a numeroși traficanți de minori.

Ulterior, probabil pentru revenirea asupra greșelii făcute, entitățile care au susținut modificarea nefastă a art.154(4) au militat pentru imprescriptibilitatea infracțiunilor de trafic de persoane și trafic de minori. Acest aspect a fost însă solicitat și susținut în plan național și internațional de experți din cadrul Ro-TIP încă din anii [2014-2015](#) ca o responsabilitate generală a tuturor statelor lumii de a proteja împotriva acestui fenomen atunci când guvernele nu pot sau nu vor să își apere propriii cetățeni.

Considerăm că numai împreună, cu bună-credință, cooperare și competență, societatea noastră poate avansa semnificativ și în această direcție, a protecției împotriva traficului de persoane și a unei justiții eficiente.

Proiect derulat de:

Material realizat cu sprijinul financiar Active Citizens Fund România, program finanțat de Islanda, Liechtenstein și Norvegia prin Granturile SEE 2014-2021. Conținutul acestui material nu reprezintă în mod necesar poziția oficială a Granturilor SEE și Norvegiene 2014-2021.

Proiect derulat de Asociația Valoare Plus în parteneriat cu Centrul European pentru Educație și Cercetare Juridică, G4Media, Asociația Cultural Socială Economică Christiana, Freedom House România și Serviciul Iezuiților pentru Refugiați din România, cu sprijinul financiar Active Citizens Fund România, program finanțat de Islanda, Liechtenstein și Norvegia prin Granturile SEE 2014-2021. Scopul proiectului este creșterea nivelului de eficiență în implementarea politicilor anti-trafic prin activități de educare, monitorizare, advocacy si watchdog.

Pentru mai multe informații despre proiectul „Semnalăm Traficul, Oprim Pericolul – AntiTrafic”, accesați stopat.ecler.org

Despre Programul Active Citizens Fund România

Programul Active Citizens Fund România este finanțat prin Granturile SEE 2014-2021. Obiectivul general al Granturilor este de a reduce disparitățile economice și sociale și a consolida relațiile bilaterale dintre cele 15 state beneficiare și statele donatoare (Islanda, Liechtenstein, Norvegia). Programul este administrat de către consorțiul compus din Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile, Fundația pentru Parteneriat, Centrul de Resurse pentru Comunitățile de Romi, Fundația PACT și Frivillighet Norge, care acționează în calitate de Operator de Fond desemnat de către FMO – Oficiul Mecanismului Financiar al Granturilor SEE și Norvegiene. Active Citizens Fund România vizează consolidarea societății civile și a cetățeniei active și creșterea capacității grupurilor vulnerabile.

Proiect derulat de:

Cu o alocare totală de 46.000.000 euro, programul urmărește dezvoltarea pe termen lung a sustenabilității și capacității sectorului societății civile, intensificând rolul său în promovarea participării democratice, a cetățeniei active și a drepturilor omului și consolidând în același timp relațiile bilaterale cu statele donatoare Islanda, Liechtenstein și Norvegia.

Pentru mai multe informații despre Active Citizens Fund în România, vă rugăm accesați www.activecitizensfund.ro.

Pentru mai multe informații despre Granturile SEE și Norvegiene, accesați www.eeagrants.ro.

Proiect derulat de: